Maandag 27 Maart 1944

DAGBLAD

61ste Jaargang No. 4167

AMIGOE DI CURAÇAO

VOOR BETER GRAVEERWERK ED. H. RAGHUNATH	Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..	Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.	Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.	ED. H. RAGHUNATH Madurostr. 26., tel. 1397 UW JUWELIER

Russen bereiken Roemeense grens.

„Zeer hevige aanval op Essen.

Russische opmars naar Warszawa verwacht.

RUSSEN AAN DE ROEMEENSE GRENS.

Het Rode leger staat heden [illegible] voor de eerste aanval op vijandelijk grondgebied na een zegevierende opmars naar de Proet, de rivier welke de grens vormt tussen Roemenië en Rusland en van waaruit Hitler drie jaren geleden de invasie van Zuid-Rusland ondernam. De grote Russische kanonnen hebben reeds een gordijnvuur geopend op het Roemeense gebied, volgens berichten uit Moskou en men verwacht, dat de Sovjet-infanteristen spoedig zullen trekken over de smalle Proet, welke gisteren bereikt werd aan een front van 85 kilometer slechts één week na de oversteek van de brede Dnjester thans 100 kilometer achter hen.

Terwijl 24 salvo's van 324 kanonnen gisteravond in Moskou weerklonken en groene, witte, gele, rode en paarse vuurpijlen boven de stad uiteenspatten ter viering van de opmars naar de vijandelijke grens, verklaarde het legerorgaan „Rode Ster" vol vertrouwen: „Voor het Rode leger bestaan er geen grenzen; zijn grenzen zijn de overwinning op Berlijn en het dwangbuis voor den Duitsen Walkure.

Stalin, die de bezetting van een deel „fan onze staatsgrens" bekendmaakte, meldde ook de verovering van de Bessarabische spoorwegstad Beltsy, waardoor nog een Duitse weg voor de terugtocht uit het Zuiden van Rusland is afgesloten.

[illegible] bevinden zich binnen 30 kilometer van Issi (Jassy) waardoor de voornaamste spoorlijn voor een Duitse uittocht uit Odessa loopt.

In Londen is men van mening, dat het bereiken van de Proet het voor de Duitsers onmogelijk zal maken Odessa en het belegerde Nikolaev te houden. Berichten van Turkse zijde volgens welke Hitler versterkingen van pantserstrijdkrachten door Hongarije en Roemenië aan voert, doet veronderstellen, dat hij waarschijnlijk zal trachten in Roemenië stand te houden teneinde ten minste de Ploesti olievelden te redden. De Russen bevinden zich op 300 kilometer afstand van de belangrijke olie-gebieden en op 400 kilometer van Bucuresti, de Roemeense hoofdstad. Nabij de middenloop van de Dnjester is Kamenets Podolski in de Zuidwestelijke hoek van de Oekraïne omsingeld en het Rode leger stormt er reeds door de straten. Ook Tarnopol, dat op bittere wijze enkele weken lang door de Duitsers verdedigd werd, is omsingeld en het garnizoen wordt er uitgeroeid in verwoede straatgevechten. Andere Russische strijdkrachten zijn de stad reeds gepasseerd in een opmars naar Lwów, het grote Duitse verkeerscentrum. Meer naar het Oosten viel Proskurov in handen van het Rode leger. (Londen, (AP) 27.3).

NIEUW RUSSISCH OFFENSIEF VERWACHT.

Het Scandinavisch Telegraafbureau, een door de Duitsers beheerd agentschap, zeide dat volgens Duitse militaire kringen in [illegible] offensief verwacht wordt in de richting van Warszawa. De berichten spraken van grote troepenbewegingen en concentraties van de Russen ten Oosten van Kowel. Dezelfde kringen zouden volgens het nieuwsagentschap hebben gezegd, dat de toestand aan het Zuidelijk front critiek is. Berichten uit Helsinki zeiden, dat Russische bommenwerpers onlangs weer aanvallen hebben gedaan op Tallinn (Stockholm, (AP) 27.3).

GEREEDHOUDEN VOOR DE INVASIE.

De Britse eigenaren van jachten, die zich zo heldhaftig gedragen hebben bij Duinkerken, zijn gevraagd zich gereed te houden voor een nieuwe oproep door de regering binnen de volgende zes maanden — waarschijnlijk in verband met de komende invasie van West-Europa. De Admiraliteit vroeg den booteigenaren en anderen, die bekend zijn met het besturen van kleine boten om zich klaar te houden teneinde hun diensten ter beschikking te stellen van de Koninklijke Marine voor een maximum van vier weken tijdens die periode (Londen, (AP) 27.3).

ACTIVITEITEN DER PARTIJGENOTEN.

Het communiqué van Tito meldt, dat de Joegoslavische Partijgenoten in Slavonië ernstige verliezen aan de Duitsers toebrengen die Hongarije binnentrekken. Na twee weken van hardnekkige gevechten in het Oosten van Bosnië brachten de Partijgenoten de Duitse opmars tot stand en gingen zij tot het offensief over. De Duitsers hergroeperen zich in dit gebied. (Londen, (AP) 26.3).

DE TSJETNIKS IN ACTIE.

De Koninklijke Joegoslavische regering maakte bekend, dat de Duitsers duizenden arrestaties en deportaties in Beograd hebben verricht na een aanval door Generaal Draja Mihailovitsj' Tsjetniks „aan de poorten" van de stad. Voorts werd gezegd, dat het verzet tegen de Duitsers en pro-nazies in het gebied dat door de strijdkrachten van Mihailovitsj bezet is, gedurende de laatste weken is toegenomen.

De Duitsers zouden een strijdmacht van 7000 man gezonden hebben tegen de strijdkrachten van Mihailovitsj ten Zuiden van Beograd. De bittere gevechten in deze sector begonnen met een aanval voorafgegaan door een bataljon van de Koninklijke bergtroepen op de vijandelijke troepen welke in de buitenwijken van Beograd geconcentreerd waren. Er zouden voortdurende botsingen hebben plaatsgevonden in Serbië en Montenegro tussen de eenheden van Mihailovitsj en vijandelijke detachementen (Caïro. (AP) 25.4).

DE VERRICHTINGEN VAN TITO.

Het communiqué van Tito meldt, dat de Joegoslavische Partijgenoten gedurende de laatste dagen 500 vijandelijke manschappen hebben gedood in bittere gevechten in het Oosten van Bosnië. Hij zeide, dat de Partijgenoten verschillende honderden Duitsers en Tsjetniks nabij Trebinje in Herzegowina hebben verdreven en drie spoorwegstations in het gebied van Ljubljana in Slowenië hebben vernield. (Londen, (AP)

BEKNOTTING VAN PERSVRIJHEID.

President Rios van Chili deelde op een persconferentie in zijn Paleis mede, dat hij „altijd een vriend van de pers en van de persvrijheid is geweest", doch... dat de regering verplicht is wettelijke maatregelen te nemen tegen de dagblad-opinie omdat zij misbruik van de vrijheid had gemaakt door een schandelijke aanval op de waardigheid van het Presidentschap. (Santiago, (AP)

"Mijn Dag."

door

ANNA ELEANOR ROOSEVELT.

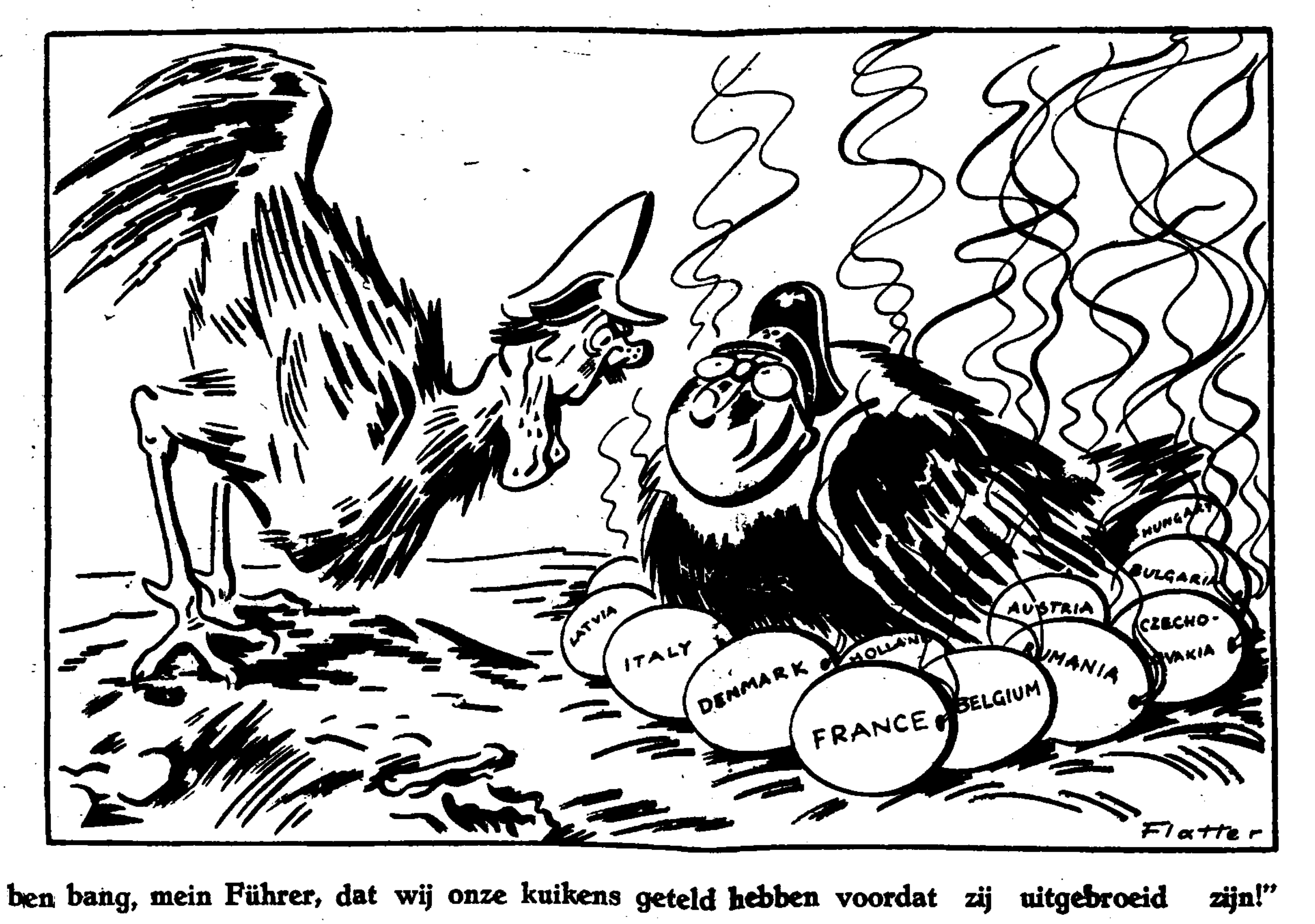
In haar rubriek „My Day" schrijft Mevrouw Anna Eleanor Roosevelt:

„Mijn secretaresse Malvina Thompson en ik waren zeer getroffen, toen wij bij het bezoek aan Curaçao in de openlucht-cinema geschenken kregen, die door het gehele kamp gekocht waren. De geschenken waren op zichzelf reeds zeer mooi, maar het gebaar ontroerde ons nog meer. Dinsdagmorgen om kwart voor acht was de muziek al aan het spelen toen wij het Gouvernementshuis verlieten. Van de hoge stenen trap af zagen wij neer op een grote groep schoolkinderen, die de Noordamerikaanse kleuren droegen, oranjewimpels en de Nederlandse vlag. Een groot deel van het onderwijs op dit eiland berust bij de Katholieke Fraters. Sommigen er van gaven den kinderen leiding bij het zingen van The Star Spangled Banner in het Engels, gevolgd door het Nederlandse volkslied.

De meeste kinderen spreken Papiament en het is dus een prestatie in het Nederlands en het Engels te zingen. Men vertelde ons, dat zij ook nog andere talen leren; de taal op school is natuurlijk Nederlands.

Wij reden naar het vliegveld en namen daar afscheid van den Gouverneur om naar Aruba te gaan. Daar het nu het droge seizoen is, leek dit eiland, dat de parel van de Caraïbische Zee genoemd wordt, mij veeleer dor toe; de regenval is steeds zeer gering en ik vraag mij dan ook af wat de kudden schapen en geiten er als voedsel vinden.

Wij reden door de raffinaderijen en waren verwonderd over over de kleine tuintjes rondom de huizen. Ik ontdekte echter later, dat het water dat van de Verenigde Staten van NoordAmerika wordt aangevoerd en uitgedeeld als waswater, soms in de tuintjes terecht komt.

„Ik ben bang, mein Führer, dat wij onze kuikens geteld hebben voordat zij uitgebroeid zijn!"

De Strijd voor Vrijheid.

door

HENRI DE KERILLIS.

Het Gouvernement van Algiers heeft een reeks maatregelen uitgevaardigd tegen de vrijheid van de Pers. Om de belangrijkheid en de betekenis van deze maatregelen te beseffen en de schok te begrijpen die zij op de geest van de Fransen zullen oefenen, moeten wij onze geschiedenis zelf nagaan en deze maatregelen zien in het licht van de strijd die Frankrijk gevoerd heeft om deze vrijheid te verkrijgen......

Omwille van de vrijheid van [illegible] opstootjes meegemaakt — in 1830 zelfs een revolutie — en gedurende de laatste honderd en vijftig jaar viel zijn strijd om de bevrijding van de menselijke geest samen met zijn „heilige oorlog" ten behoeve van het journalistiek.

In 1834 werd de Pers gemuilband door de „September-wetten". De praeventieve censuur werd ingevoerd.

Critiek op de regering had een boete van vijftigduizend francs tengevolge, voor die tijd een fantastisch groot bedrag. Na het „bloedbad" van 1848 werd de Pers weer vrij.

Maar dit was niet van lange duur. Generaal Cavaignac die benoemd was tot hoofd van de voorlopige regering, voerde de censuur weer in. Elf nieuwsbladen werden verboden, en Victor Hugo sprak een beroemde rede uit in de Kamer van Afgevaardigden ten behoeve van de vrijheid van de Pers, wat tot gevolg had dat deze vrijheid enkele dagen later hersteld werd.

Op 16 Juli 1850 werd Lodewijk Napoleon President van de Franse Republiek en vaardigde nieuwe decreten uit tegen de Pers.

Toen was Victor Hugo in ballingschap op het eilandje Guernesay. Daar op zijn eenzame, door de zee omspoelde rots schreef hij zijn onsterfelijke „Châtiments". Zijn onophoudelijke protesten ten behoeve van de [illegible] Frankrijk slechts zwakke weerklank, maar in heel Europa vonden ze aanhang, en 16 September 1862 werd den banneling uitgenodigd te Brussel waar hij een onvergetelijke toespraak hield.

„Mijne Heren, de Pers is het licht van de sociale wereld. Waar gij licht zult vinden zult gij ook een stuk van de Voorzienigheid vinden. Denken is meer dan een recht. Denken is de adem van den mens. Spreken, schrijven, drukken, uitgeven ziedaar de omvang van de menselijke geest in actie. **Waar de vrijheid van de Pers belemmerd wordt, daar houdt de voeding van het mensdom op".**

In 1871 werd Napoleon de Derde verslagen, en tezamen met de Derde Republiek verrees de nieuwe vrijheid van de Pers. Maar de oorlog kwam in 1939 en Maarschalk Pétain in Vichy en Generaal de Gaulle in Algiers verstikten deze vrijheid weer.

Volgens de berichten van de Associated Press en de United Press, en andere berichten die ons ter ore zijn gekomen, zijn de volgende maatregelen genomen:

1) Een rigoureuze censuur zal worden toegepast, niet alleen op berichten betreffende de oorlog, maar ook op die betreffende het Franse politieke leven en het internationaal politiek leven.

2) Een verkleining van het formaat der kranten, tengevolge van het tekort aan papier, uitgezonderd twee „gaullistische" kranten.

3) Inbeslagneming van alle nieuwsbladen, uitgezonderd de twee „gaullistische", en een communistisch blad. Benoeming van een „gaullistischen" administrateur voor het toezicht op de activiteiten van elk nieuwsblad.

4) Het monopolie van het nieuws wordt gegeven aan een „agentschap" onder de directie van den „gaullistischen" administrateur. Deze heeft dus in zijn macht, niet alleen de uiting van de redactionele meningen, maar ook het vrijgeven of terughouden van nieuwsberichten.

Wij nemen aan dat de moeilijkheden die zich in Algiers voordeden en die zich zullen voordoen in het bevrijde Frankrijk niet eenvoudig zijn.

(Vervolg op pagina 3.)

Het nieuws van vandaag.

In een radiorede van 47 minuten heeft Winston Churchill gisteravond verklaard, dat de oorlog plotseling ten einde kan komen en dat de val van Japan niet lang na die van Hitler zal komen. Over de invasie kon de Premier natuurlijk geen specifieke mededelingen doen, doch hij stelde deze beslist in het vooruitzicht en verklaarde, dat er vele valse alarms, schijnaanvallen en generale oefeningen gehouden zullen worden om den vijand om de tuin te leiden.

„Maar als het teken gegeven wordt zullen al de wrekende landen zich op den vijand werpen", zo zeide hij. Een belangrijk deel van zijn redevoering wijdde Churchill aan het verloop van de oorlog. Maar ook verdedigde hij zijn bewind en de politiek van zijn regering en sprak hij over enkele plannen welke men heeft voor na de oorlog.

Natuurlijk werd ook het lucht-offensief tegen Duitsland door Churchill besproken en om de woorden van den Premier kracht bij te zetten toog de Royal Airforce in de afgelopen nacht in groten getale naar Duitsland. Essen was het voornaamste doel en werd hevig gebombardeerd, maar ook werden Hanover en andere doelen in Duitsland gebombardeerd en vele mijnen in de vijandelijke wateren gelegd.

Niettemin gingen slechts 9 vliegtuigen verloren. Voorts werden vijandelijke spoorwegdoelen in Noord-Frankrijk en België aangevallen tijdens het weekeinde alsook de havenbedrijven van IJmuiden.

De grootste strijd van alle fronten woedt nog aan het Duitse Oostfront. De Russen blijven met verbazingwekkende snelheid vorderen. De troepen van den vroegeren houthakker Maarschalk Ivan S. Konev hebben nu de rivier de Proet — grens van Roemenië — bereikt langs een front van 85 kilometer. Mogelijk bevinden de Russische strijdkrachten zich reeds op Roemeens grondgebied. Verschillende steden in Bessarabië en in de Oekraïne zijn nog veroverd, waaronder Proskurov en Beltsy. In Tarnapol en Kamenetsk Podolsk leveren de troepen van Zjukov straatgevechten.

In Italië beschieten de Geallieerden de vijandelijke sterktepunten in Cassino, voornamelijk het Hotel Continental en het Hotel des Roses waar de nazies zich genesteld hebben.

Een uittreksel van de rede van Churchill staat op pagina 3.

Curaçaose Begroting 1944.

Voorlopig Verslag.

De overweging van de Curaçaose Begroting voor het dienstjaar 1944 in de afdelingen der Staten van Curaçao heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Dank over het bezoek van H. K. H. Prinses Juliana.

De afdelingen wilden algemeen de gelegenheid dat dit voorlopig verslag hun biedt, aangrijpen, om uiting te geven aan de grote dankbaarheid waartoe het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana Curaçao gestemd heeft. Met onuitputtelijke belangstelling voor alles wat in ons Staatsdeel is en leeft, heeft Hare Koninklijke Hoogheid zich gedurende meer dan een week in ons midden bevonden en bewogen. De bevolking van al onze eilanden heeft getoond het te waarderen, onze Prinses gedurende die tijd gastvrijheid te mogen verlenen. Curaçao zal deze hoogtijdagen in zijn geschiedenis nimmer vergeten.

Over de decentralisatie van bestuur.

In verband met het feit, dat, in de verwachting, dat de ontwerp-landsverordening ter uitvoering van de artikel 117 en 118 der Curaçaose Staatsregeling spoedig tot stand zou komen, bij landsverordening van de 2de Juli 1943, houdende een biezondere voorziening met betrekking tot het bestuur van de eilanden van dit Staatsdeel, behalve Curaçao, bepaald is, dat de verkiezing van landraden, welke in de maand Juli 1943 gehouden moest worden, niet zou plaats vinden, en de zittende landraden dus in functie bleven, stelden enkele leden de vraag, wanneer het ontwerp tegemoet gezien kan worden. De afdelingen waren algemeen van oordeel, dat met de invoering van decentralisatie niet langer gewacht kan worden en wilden daarom aandringen op een spoedige indiening van het ontwerp, dat reeds zo lang in uitzicht is gesteld.

[Zoals men weet luiden de artikelen 117 en 118 van de Curaçaose Staatsregeling als volgt:

Artikel 117: De indeling van Curaçao in bestuursressorten geschiedt bij landsverordening. Aan het hoofd van één of meer ressorten staat, onder zodanig toezicht en onder zodanige ambtstitel als is of zal worden bepaald, een bestuurder, die in naam en overeenkomstig de bevelen van den Gouverneur het bestuur oefent, met inachtneming van de diensaangaande bij landsverordening gegeven voorschriften. Zijne instructie wordt door den Gouverneur vastgesteld.

Artikel 118: De instelling van zelfstandig bestuur in ressorten als in bovenstaand artikel bedoeld, of in andere, daartoe bij landsverordening aan te wijzen gemeenschappen, zomede de opheffing van zodanig bestuur, geschieden bij landsverordening. De onderwerpen, waarover de huishouding van deze ressorten en andere gemeenschappen zich uitstrekt, worden bij landsverordening aangewezen. Die aanwijzing kan mede omvatten onderwerpen, waarin volgens de wet bij landsverordening moet worden voorzien.

2 De samenstelling, de inrichting, de taak, de bevoegdheden en de verplichtingen van de besturen dier gemeenschappen worden, evenals al hetgeen nodig is om de ordelijke werking van het ingestelde zelfstandig bestuur te verzekeren, bij landsverordening geregeld.

3 Aan die besturen kan worden opgedragen hunne medewerking te verlenen aan de uitvoering van wettelijke regelingen.

4. Wanneer de regeling en het beheer van de huishouding ener gemeenschap door haar bestuur grovelijk wordt verwaarloosd, kan bij landsverordening worden bepaald, dat, en hoe, in het bestuur der gemeenschap op andere wijze zal worden voorzien.

5. De besturen zijn bevoegd om ter bestrijding van de huishoudelijke uitgaven der gemeenschap eigen belastingen te heffen en leningen aan te gaan, volgens regelen, bij landsverordening gesteld.

6. Aan de besturen kan de bevoegdheid worden verleend om, elk voor zoveel zijn bestuursgebied aangaat keuren of reglementen uit te vaardigen. In die keuren en reglementen kunnen geen andere straffen bedreigd worden dan met inachtneming van de regelen, bij landsverordening gesteld.

7. Tenzij daartoe vrijheid is gegeven, mogen keuren en reglementen geen bepalingen inhouden omtrent punten waarin voorzien is bij wettelijke regelingen als bedoeld in artikel 3 voor zoveel betreft de in ene gemeenschap toepasselijke regelingen van het bestuur ener andere gemeenschap, welker gebied dat der eerste omvat.

8. De bepalingen van een keur of reglement, in welker onderwerp wordt voorzien bij een wettelijke regeling als in het zevende lid bedoeld, vervallen op het ogenblik, dat zodanige regeling begint te werken.

9. Bij landsverordening worden regelen gesteld aangaande het toezicht, waaraan de keuren en reglementen vóór of na hun afkondiging zijn onderworpen, hun inwerkingtreding en hun verbindbaarheid.

10. De besluiten der besturen, hun keuren en reglementen, kunnen, op grond van strijd met wettelijke regelingen of met het algemeen belang, worden geschorst en vernietigd, op de wijze, bij landsverordening bepaald. — Redactie Amigoe].

Het zuinig beheer der gelden.

Verschillende leden deden uitkomen, dat meermalen bij het Bestuur is aangedrongen op een zuinig beheer der geldmiddelen. Als men nu deze begroting nagaat — aldus deze leden — dan zal men bezwaarlijk de indruk kunnen krijgen, dat daarmede rekening is gehouden. Deze begroting, waarvan de ontvangsten geraamd worden op ongeveer 25 millioen gulden, sluit immers met een batig saldo van slechts f 9.105.—. Zij waren van oordeel dat de tijd is aangebroken om rekening te houden met een mogelijke achteruitgang van de midde-

(Vervolg op pagina 2.)

Curaçao.

„VADERTJE LANGBEEN" WERD EEN GROOT SUCCES.

Het A.N.V., dat steeds bereid gestaan heeft zijn medewerking te verlenen bij de opvoering van Nederlandse toneelstukken ter plaatse, heeft nu eens zelf de hand aan de ploeg geslagen en in onze Stadsschouwburg het bekende stuk van Jean Webster — schuilnaam voor Mevrouw Glenn Ford — Mackinney, geboren Alice Jean Chandler, een Noordamerikaanse die in 1916 overleden is — „Vadertje Langbeen" (Daddy Long Legs) voor het voetlicht gebracht. Deze eerste poging sinds lange tijd — uitgezonderd op Aruba waar de afdeling steeds even actief geweest is — mag zeker geslaagd genoemd worden. Dit bleek wel uit het langdurig handgeklap dat geoogst werd door de spelers, waarvan verschillende hun en haar talenten voor de eerste maal aan een dergelijk stuk gewaagd hebben. Vooral van de dames kan dit gezegd worden en dan mogen wij er terstond aan toevoegen, dat zij blijkbaar met ijver hebben geoefend gezien de vlotheid waarmede zij speelden.

Het talrijke publiek heeft zich zeker niet verveeld, zij het dan tijdens de langdurige pauzen, die samen misschien wel anderhalf uur in beslag namen, zodat de voorstelling die ogenblikkelijk na aankomst van den Gouverneur om 20.15 uur begon, eerst tegen middernacht eindigde. Een volgende maal neme men wat meer helpers, ook voor de bediening van het publiek, opdat alles een vlotter verloop hebbe. Voor Otrabandisten vooral is zulk een late afloop dubbel lastig omdat de brug de onhebbelijke gewoonte heeft open (voor de schepen) te staan op de momenten dat er veel verkeer over moet.

Om echter naar Vadertje Langbeen terug te keren: de hoofdrol was in uitstekende handen van Mevrouw W. H. J. Barbara Smeets — Heufke. Haar vertolking van Jerusha Abbott (Judy), de vondelinge die het geluk smaakte door den rijken Jervis Pendleton (Hans Kromhout) uit de sleur van een mistroostig vondelingen — tehuis gehaald te worden en naar een jongedames-college gezonden te worden, was af.

Mevrouw Smeets boeide van het begin tot het eind. Haar verschijning op het toneel bracht telkens een voelbare opleving in het spel. Misschien is dit te danken aan haar goede mimiek, een factor die minder overtuigend bij de overige spelers meewerkte.

Hans Kromhout was over het algemeen ook aannemelijk, maar verviel soms in de fout van onduidelijk spreken, hetgeen in een minder gunstig gelegen theater als Roxy biezonder opvalt. Zijn rol is zeker niet een van de gemakkelijkste, omdat zij juist eist het tot uiting brengen van de innerlijke strijd die in hem omgaat.

Een beschouwing geven over elk der vele rollen en het bespreken van de wijze waarop zij gespeeld werden zou ons te ver voeren, vooral daar wij toch in zulk een kleine maatschappij leven en het toneelleven hier nog niet zó sterk ontwikkeld is, dat het haarfijn uitpluizen van fouten aan het spel ten goede zal komen. Noemen wij slechts degenen, die naar ons oordeel iets meer in het oog vielen dan de andere zeker niet onvoldoende rolvertolkers: Mevrouw Mary W. P. J. van Boven — Heufke als de lijmerige Mevrouw Parsons en de hooghartige Julia Pendleton: Louis de Wit als Walters, de grijze bediende van Jervis; Hobby Salas als de jongensachtige Jimmy McBride; Sjors Bruin als Jack de boerenknecht; en Beatriz Lopez Henriquez als de vondelinge Sadie Kate.

Wij willen niets te kort doen aan de overigen, die zeker geestdriftig genoeg speelden, maar minder opvielen, zij het doordat de rol hiertoe minder gelegenheid gaf, zij het dat zij de juiste snaar misschien iets minder wisten te treffen.

Gelijk de Heer Desertine in zijn slotwoord zeide, moet de moeite welke allen zich getroost hebben, op prijs gesteld worden, en mogen zeker niet vergeten worden de spelleider, de Heer Rein Gehrels, de grimeurs en kapper, de aankleders van het toneel, de souffleur en Dudu de Jongh, die het tekenwerk uitmuntend verrichtte.

An allen, die tot het welslagen hebben medegewerkt bracht de Heer Desertine dank.

Het was een voorstelling die er zijn mocht en die zeker nog genoeg toeschouwers zal trekken bij de volgende uitvoeringen.

GALA-ONTVANGST BIJ DE MARTIJNS.

Mevrouw Martijn als roerganger en de Heer Martijn op de brug van een jacht, zo schilderde John Horris Sprockel gisteravond in zijn feestrede ter gelegenheid van de koperen bruiloft van den Heer en Mevrouw Martijn—Kloppenburg het echtpaar. De Heer Sprockel vergeleek ze met een jacht, waar elk lid van het gezin zijn plaats had en op welks dek de kinderen spelen. Hij wenst ze goede reis en veilige aankomst op de bestemming. Het is een zeer drukke ontvangst geweest, waar naar schatting ongeveer 300 personen geweest zijn, ongeteld nog de zeer velen die in de loop van de ochtend en namiddag kwamen gelukwensen. Op een aparte tafel stonden de vele en vaak kostbare geschenken uitgestald, overal stonden bloemen, die door de meest uiteenlopende personen en zaken waren toegezonden. In de tuin en op het terras was een speciale versiering aangebracht, die een feestelijke aanblik verleende aan de receptie.

Nadat de Heer Sprockel de officiële feestrede op een buitengewoon charmante wijze had uitgesproken, sprak ook nog Guillermo Vlieg als vriend in het Engels. Verschillende heildronken werden uitgebracht. Mensen van alle richtingen en stand waren gekomen. Daar waren vanzelfsprekend de Consuls van verschillende Verenigde Landen, bijna alle hoofdambtenaren en andere ambtenaren, hoge persoonlijkheden van de Isla en andere grote bedrijven, daar waren zeer vele directeuren en leiders van katholieke en andere instellingen en zaken. Een buitengewoon gezellige sfeer kenmerkte deze avondontvangst en tot laat bleven vele goede bekenden napraten in een der gezellige hoeken, die waren ingericht op het voorterras, op het achterterras en in de tuin van de villa.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

Op het kantoor der Kamer liggen voor belangstellenden ter inzage, aanbiedingen met prijsopgaven vanwege de „Netherlands Purchasing Commission" ontvangen, op: tandenborstels (met monster) en materialen voor tandartsen.

VERENIGINGSNIEUWS

Katholieke Sport Centrale: Uitslagen:

Rifterrein: Sithoc C — Dosko C 7 — 2;

Stadion: Sithoc — Staco 0 — 1

Bekerwedstrijd op het Juicioterrein: D.S.C. — Ecuador 0 — 3

Wat doet Curaçao voor de toekomst?

(Vervolg van pagina 1).

len in de toekomst en met de moeilijkheden waarvoor men zal komen te staan, zomede met de noodzakelijkheid, om talrijke voorzieningen te treffen in het belang van verschillende groepen van de bevolking.

Algemeen was men van mening, dat het begrotingsbeleid, zoals tot uiting gekomen in deze en voorafgaande begrotingen, waarbij telkens nieuwe en incidentele voorzieningen getroffen en bekostigd worden, zonder verwerkt te zijn in een omlijnd financieringsplan, niet verantwoord is, zeker niet in deze tijd.

Meer planmatig werken.

„Dank zij het gunstig verloop der middelen is het mogelijk alle kapitaalsuitgaven te financieren uit de gewone middelen door bijdragen aan de kapitaaldienst", zo deelt het Bestuur in de memorie van toelichting mede. De afdelingen zagen hierin een versterking van hare mening, dat het tijd wordt om meer planmatig te werk te gaan. Daarbij is rekening te houden met de verplichting om tegemoet te komen aan tweeërlei behoeften: 1o. die waarin onmiddellijk kan, zelfs moet worden voorzien, en 2o. die, ten aanzien waarvan dat wegens de tijdsomstandigheden niet mogelijk is, en de voorziening waarin dus tot later moet worden uitgesteld. Hiervoor dienen dus gelden te worden gereserveerd. De afdelingen kunnen zich niet verenigen met een stelsel, waarin maar uitgegeven wordt, wat binnenkomt. Zij wezen in dit verband naar hetgeen in dit opzicht in Suriname plaats vindt. In 1943 werd daar het bedrag van ƒ 1.525.000.— gereserveerd. Deze gelden zijn bestemd om later gebruikt te worden voor de uitvoering van productieve werken, en in het algemeen voor kapitaalsuitgaven, voor zover de gewone middelen daartoe geen ruimte zouden laten. Zij zijn grotendeels in direct te realiseren vorm beschikbaar. Daardoor is het practisch verzekerd, dat bijv. met wegenverbetering in ieder geval een aantal jaren zal kunnen worden doorgegaan. Daarnaast zullen andere plannen, bijv. op het gebied van volkshuisvesting en irrigatie daaruit bekostigd kunnen worden.

Hieruit blijkt, dat men in Suriname bezig is voor de toekomst te zorgen. Wat wordt hier in deze richting gedaan, zo vroegen de afdelingen zich af.

Het fonds bij P. B. 1939 No. 144 ingesteld, groot 1 millioen, is daarbij gebleven; het is buitendien slechts bestemd voor rechtstreeks met de buitengewone tijdsomstandigheden verband houdende uitgaven, welke niet uit de gewone middelen kunnen worden bestreden. Van toekomstplannen wordt in dit verband niets vernomen. Talrijke voorzieningen zullen echter dringend nodig zijn. Is het — zo werd gevraagd — niet de plicht van het Bestuur om nu, dat de middelen ruim vloeien, de nodige stappen te nemen om de daarvoor benodigde gelden af te zonderen?

Als men de toekomstige behoeften in het oog houdt, dan is het [illegible] te zorgen, [illegible] tegenwoordige uitgaven tot de noodzakelijke worden teruggebracht en dat voor de toekomst-plannen de nodige gelden worden gereserveerd.

Om het nogmaals te zeggen, het grote bezwaar der afdelingen tegen het begrotings-beleid is, dat het Bestuur niet planmatig te werk gaat. De gevolgen van dit beleid zijn, dat niet voldoende rekening wordt gehouden met de toekomst en dat de gelden niet efficiënt worden besteed.

Het Algemeen Curaçaos Pensioenfonds.

In dit verband verdient ook het Algemeen Curaçaos Pensioenfonds de aandacht. Dit fonds werd ingesteld bij K.B. dd. 27 April 1936 (Stbl. No. 941, P.B. 1936 No. 66). Bij het tweede lid van artikel 4 van dat Koninklijk besluit, werd bepaald, dat het bedrag, dat in een Curaçaose begroting onder de middelen als batig saldo van de begrotingsrekening over een vorig dienstjaar wordt opgenomen, indien en voor zover dit saldo niet behoeft te strekken ter voorziening in de dekking van nadelige saldi van begrotingsrekeningen over vroegere dienstjaren, in het fonds diende te worden gestort. Deze bepaling werd echter bij Koninklijk besluit van 24 December 1941 No. 3 (Stbl. No. B. 97, Publicatieblad No. 162) ingetrokken, waardoor het batig saldo van een vorig dienstjaar thans als een middel van ontvangst op de begroting voorkomt. Deze intrekking zal indertijd noodzakelijk zijn geweest, doch waar de begroting van inkomsten thans op ƒ 25.000.000,— geraamd wordt, en aan de andere kant de pensioenlasten steeds zwaarder worden, kwam het algemeen wenselijk voor die oude bepaling weer in ere te herstellen en de saldi weer in het Pensioenfonds te storten. Het zal op prijs worden gesteld, zo het Bestuur zijn oordeel hieromtrent zal willen mededelen.

Waar blijft het Algemeen Bouwfonds?

Het heeft de aandacht der afdelingen getrokken, dat het Algemeen Bouwfonds, waarvan sprake is in artikel 241206 van de 1e Aanvullende, tevens heringerichte Curaçaose begroting voor het dienstjaar 1943, nog niet is opgericht. De afdelingen achtten het juist en van groot belang, dat het Bouwfonds officieel worde ingesteld, met een eigen verantwoordelijk bestuur.

Men zou gaarne worden ingelicht of en zo ja, hoe de gelden bij gemeld artikel 241206 uitgetrokken bereids besteed zijn. Volgens de omschrijving dienden zij in het fonds te worden gestort.

Wat zijn de plannen voor verbetering van de Volkshuisvesting op Aruba?

Enige leden verzochten het een en ander te mogen vernemen omtrent de plannen van het Bestuur met betrekking tot de verbetering van de volkshuisvesting op Aruba.

Is dat geen tegenstrijdigheid?

Enkele leden merkten op, dat niettegenstaande deze begroting over 25 millioen loopt en sluit met een batig saldo van ƒ 9.105,— het Bestuur toch verhoging van de belastingdruk op de hogere inkomens voorstaat. Deze leden verwezen in dit verband naar de gewisselde stukken betreffende de ontwerp-landsverordeningen tot wijziging van de Inkomstenbelasting - verordening 1942 en tot heffing van een oorlogsbelasting (1943-1944-'65 en 69).

Naar aanleiding van de mededeling in de memorie van toelichting op deze ontwerp-begroting, dat op grond van de grotere winsten der olie-maatschappijen voor het dienstjaar 1943 gerekend mag worden op een opbrengst van de winstbelasting van ƒ 1.000.000,— meer dan het vorig jaar, merkten een paar leden terloops op, dat niet grotere winsten deze hogere opbrengst veroorzaken, doch de grotere productie.

Meer dollars nodig.

Algemeen wilde men bij het Bestuur aandringen bij de Nederlandse Regering de nodige stappen te doen, opdat het bedrag van zeshonderdduizend dollars per maand, dat zij in hoofdzaak voor de in dollars te dekken invoerbehoeften van Curaçao verstrekt, verhoogd worde. Onze dollar-positie gaat namelijk sterk achteruit. De handelspositie van Curaçao is sedert October 1941, toen dat bedrag aangevraagd werd, veranderd, en zeshonderdduizend dollars per maand is nu niet meer voldoende.

Hoe staat het met de Curaçaose Bank?

De afdelingen verzochten te mogen vernemen, hoeveel ponden-sterling de Curaçaose Bank nu heeft en hoeveel geblokkeerde dollars in [de Verenigde Staten van] Amerika, zomede hoeveel de onmiddellijk opvorderbare deposito's van derden bij de Curaçaose Bank bedragen. Ook hoeveel het bedrag aan bankbiljetten in omloop per 29 Februari jl. bedroeg. Gevraagd werd, waarom de balans van de Curaçaose Bank niet meer geregeld in de Curaçaosche Courant verschijnt.

(Vervolg op pagina 4.)

WERELDNIEUWS

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„**Te land:** Twee kleine vijandelijke aanvallen op onze stellingen op het Geallieerde bruggehoofd werden afgeslagen. Ons geschut was zeer actief in Cassino en veroorzaakte grote ontploffingen. Hierdoor leed de vijand verliezen aan manschappen. De patrouilles waren actief aan alle fronten. De sneeuwophopingen blokkeerden vele wegen in de bergen.

In de lucht: Gisteren werd het viaduct van Arezza aangevallen door middelzware bommenwerpers van de tactische luchtmacht. Zware bommenwerpers van de strategische luchtmacht vielen de havenbedrijven van Fiume, de vliegvelden van Maniago en de rangeerterreinen van Rimini aan.

Gevechtsbommenwerpers bestookten de haven van Castiglione, de brug te Stimigliano en kanonstellingen en troepenconcentraties in het gevechtsgebied. In de afgelopen nacht werden de rangeerterreinen te Vicenza aangevallen door nachtbommenwerpers. Zeven vijandelijke vliegtuigen werden tijdens de dag vernield. 5 Onzer toestellen worden vermist. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer 900 enkelvluchten uit. Ongeveer 10 vijandelijke enkelvluchten werden boven het gevechtsgebied uitgevoerd" (Geallieerd Hoofdkwartier in Napels, (AP) 27.3).

IN DE STILLE ZUIDZEE.

De Japanse troepen op de Salomonseilanden, die geïsoleerd zijn door de Geallieerde successen in de Bismarck Zee en door hun Hoofdcommando aan hun lot zijn overgelaten, verspilden nog wel 300 levens in een nieuwe mislukte poging om de Noordamerikaanse defensies aan de Keizerin Augusta Baai op het eiland Bougainville te breken. De aanval, welke Donderdag werd uitgevoerd op de Noordamerikaanse linies van prikkeldraad en kazematten in de Torokina-sector van het strandhoofd, had een tijdelijke penetratie tot resultaat, doch de verdedigers drongen de Japanners terug en herstelden de linies minder dan 24 uur later. De Noordamerikaanse verliezen bedroegen 4 doden.

Op de Admiraliteitseilanden gingen de Noordamerikanen voort met het opruimen der Japanners, die zich verspreidden na de val van Lorengau op het eiland Manus 9 dagen geleden. Vrijdag bezetten de Geallieerden zonder weerstand te ondervinden de eilandjes Amo en Ndrova nabij de Zuidoostelijke kust van Manus. De constructie-werkzaamheden worden zonder onderbreking voortgezet op het eiland Mirau in de St. Matthias-groep waar de Noordamerikaanse mariniers op 20 Maart landden.

(Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 27.3).

BOMBARDEMENT OP DE KOERILEN.

Liberators van de 11e legerluchtmacht hebben een nieuw doel in de Koerilen ten Noorden van Japan gebombardeerd. Zij troffen het 40 kilometer lange eiland Onnekotan Zaterdag vóór het aanbreken van de dageraad na het nabijliggende Paramusjiro voor de zesde maal in deze maand te hebben gebombardeerd. Admiraal Chester W. Nimitz zeide in zijn bekendmaking, dat een Noordamerikaans vliegtuig bij deze aanval verloren ging. Ook het eiland Sjimusju, het meest Noordelijke van de Koerilen-keten werd bestookt. (Pearl Harbor, (AP) 27.3).

GROTE BOMBARDEMENTEN OP DUITSLAND.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „In de afgelopen nach bevonden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando zich in eer grote sterkte boven Duitsltnd. Het hooddoel was Essen. Een groot gewicht aan springstoffen en brandbommen werd geworpen, doch de bevolking maakte het onmogelijk de volledige resultaten waar te nemen. Hanover behoorde tot de andere doelen welke in Duitsland werden aangevallen. In België bombardeerde een andere strijdmacht de spoorwegdoelen te Courtai in België. Vele mijnen werden in de vijandelijke wateren gelegd. 9 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 27.3).

DE INVASIE VAN BRITS INDIË.

Een zegsman van Generaal Majoor C. C. Tsjeng zeide dat de Japanse invasie van Brits Indië een „verontrustende factor" is, doch van grotere politieke dan militaire betekenis is. Hij zeide, dat de Japanse sterkte beperkt is, doch dat hun positie in Brits Indië van groter belang zou kunnen worden indien zij in staat zijn er hun troepen te versterken (Tsjungking, (AP).

„De oorlog kan plotseling eindigen". CHURCHILL.

"Er zullen vele valse alarms en schijnaanvallen komen vóór de eigenlijke invasie"

"Japans val zal niet lang na die van Hitler komen"

BRITSE PREMIER GEEFT OVERZICHT VAN DE ALGEMENE TOESTAND.

47 Minuten lang heeft Churchill gisteravond voor de radio gesproken. Het was zijn eerste radiorede van dit jaar. De Premier sprak niet over de diplomatieke problemen van waarvoor de Verenigde Landen zich gesteld zien, doch ging de ontwikkeling van de krijg in alle gebieden na. Hij verdedigde zijn bewind op hardnekkige wijze en gaf in algemene bewoordingen een uiteenzetting van zijn na-oorlogse economische plannen voor Groot Britannië.

Natuurlijk verstrekte Churchill geen specifieke mededelingen over de komende invasie van West-Europa, doch met referte hiernaar zeide hij: „Ik moet u waarschuwen, dat — teneinde den vijand om de tuin te leiden en te onthutsen — er vele valse alarms, schijnaanvallen en generale oefeningen gehouden zullen worden...... Als het teken gegeven wordt zullen al de wrekende naties zich op den vijand werpen."

Churchill ving zijn rede aan met te zeggen: „Ik vertrouw dat gij u niet verbeeldt dat ik hedenavond buitengewone onthullingen ga doen over de juiste wijze waarop al de problemen die van invloed zijn op het mensdom in oorlog en vrede zullen worden opgelost.

Ik dacht slechts, dat gij het op prijs zoudt stellen indien ik in het kort vertelde hoe wij vordering maken en wij tegelijk danken voor alle attenties die ik heb mogen ondervinden al mijn fouten ten spijt."

„De langdurige en verschrikkelijke opmars die de reddende mogendheden ondernemen gaat stap voor stap en wij kunnen thans niet alleen met hoop maar ook met reden zeggen, dat wij in goede orde zullen komen aan het einde van onze reis en dat de tragedie welke de gehele wereld bedreigde en die de lichten zou kunnen hebben gedoofd en onze kinderen in de duisternis der slavernij zou kunnen hebben geworpen, misschien voor een gehele eeuw, dat die tragedie niet zal geschieden."

„Wie tracht te voorspellen wanneer, hoe en onder welke omstandigheden de vrede zal komen is een vermetel mens; maar de vrede zal komen. Dat is ten minste zeker. Ook is zeker, dat de eenheid van plan en optreden en de eenheid van doel onder alle Britten in ons vaderland en de Geallieerden in het buitenland haar met de grootste spoed zullen brengen."

Churchill ging vervolgens de krijgstocht van het 8e leger na. Dit leger — zo zeide hij — heeft 2400 kilometer afgelegd over de woestijn van El Alamein uit. Vervolgens kwam de campagne van Sicilië en thans is behalve Sicilië, Sardinië en Corsica ook een-derde van het Italiaanse vasteland bezet. „Onze opmars in Italië is niet zo snel of beslissend gegaan als wij verwacht hadden. Maar zonder twijfel zullen wij winnen op het strandhoofd van Anzio, gelijk aan het hoofdfront in het Zuiden, en zullen wij Rome bevrijden."

„Intussen hebben wij 76 Italiaanse divisies uit de strijd geslagen en houden wij in Italië 25 Duitse divisies en een belangrijk deel van de Duitse luchtmacht vast, terwijl in andere delen belangrijker gebeurtenissen plaats vinden, welke hun aanwezigheid aldaar nodig zou hebben gemaakt."

„Er is nog veel te doen in de Balkan en het Oostelijk deel van de Middellandse Zee, maar ik twijfel er niet aan, dat hier de taak op behoorlijke wijze ten einde wordt gebracht. Wij, hier op de Britse eilanden, moeten met blijdschap en dankbaarheid onze bevrijding vieren van de dodelijke gevaren, welke de Duitse duikboten bodem. Als ik terugzie naar de 58 maanden van deze harde en aanhoudende oorlog, die steeds meer van onze vindingrijkheid vergt, dan geloof ik, dat van de gevaren, die wij te boven zijn gekomen, een der grootste werd gevormd door de aanvallen van de Duitse duikboten op onze schepen, zonder welke wij niet de hulp zouden hebben kunnen ontvangen, welke onze Dominions en onze grote Noordamerikaanse bondgenoot bieden."

Churchill ging in het kort de vele gevaren na, welke Groot-Britannië hebben bedreigd en kwam tot de conclusie, dat men de grootste furie heeft doorgemaakt, welke Hitler kon ontketenen. In de luchtstrijd zijn de rollen thans omgekeerd.

„Wij hebben thans een grote Britse en Noordamerikaanse luchtmacht. Deze is veel groter dan het vorig jaar, veel groter dan al de Duitse luchtstrijdkrachten tezamen. In de komende maanden zal onze luchtmacht resultaten behalen, welke ik niet zal trachten te schatten, maar zeker zullen deze van enorm belang zijn voor de zaak der Geallieerden.

Niet alleen kunnen wij met regelmaat duizend bommenwerpers uitzenden, terwijl de vijand met tussenpozen niet meer dan honderd tegelijk kan zenden, maar ook hebben wij ons aan de kop gesteld in de toepassing van nieuwe wapenen, zowel in de aanval als in de verdediging."

„Het is volkomen natuurlijk, dat onze Russische bondgenoten en vrienden niet de verwikkelingen en moeilijkheden begrijpen, welke ondernemingen over zee met zich meebrengen. De Russen zijn een volk van uitgestrekte stukken lands en toen de vijanden de heilige grond van Rusland bedreigden, trokken zijn zonen over land om hen tegemoet te treden en aan te vallen.

Onze taak is moeilijk en veelzijdig; maar het Britse en Noordamerikaanse volk gevoelen een grote bewondering voor de militaire triomfen van het Russische volk."

Churchill ging de Russische strijd na tegen de Hunnen en bracht tevens hulde aan het genie van Maarschalk Stalin over de wijze, waarop hij zijn ontzaggelijke legers over zulke grote afstanden leidt.

Churchill was van mening, dat de Russische opmars voornamelijk de bezetting van de Balkanlanden door de Duitsers heeft genoopt en hij voorzag een spoedige ineenstorting der Duitse legioenen in dat gebied.

Vervolgens nam de Premier de oorlog tegen Japan onder de loupe. Deze oorlog is voornamelijk gevoerd door een groot deel van de vloot, het leger en de luchtmacht der Verenigde Staten. De Noordamerikaanse leiding in de Stille Oceaan werd als een natuurlijke zaak beschouwd door de Britten. Maar men is trots over de belangrijke rol, welke in de strijd gespeeld is door Australië en Nieuw Zeeland.

„Het is mogelijk, dat de oorlog in de Stille Oceaan zich met grotere snelheid zal ontwikkelen dan eerst mogelijk werd geacht", zo zeide Churchill. „De Japanners hebben tekenen van grote zwakte getoond. De Japanners hebben zich niet sterk genoeg geacht om hun vloot te wagen in een algemene slag om hun buitenste defensielinies te verdedigen."

„In ons krijgsgebied, in Birma en de Golf van Bengalen, zullen wij ons tot het uiterste versterken om de Noordamerikanen te **helpen in hun verbindingen met China en om dit te doen weten** wij, dat hoe meer wij de Japanners kunnen bestrijden en vooral hun luchtmacht uitputten, des te groter zal de afleiding van den vijand zijn in het grote krijgsgebied van de Stille Oceaan en des te meer zullen wij de verrichtingen der Noordamerikanen vergemakkelijken.

In Birma worden de plannen, die in Augustus van het vorig jaar op de conferentie te Québec gemaakt werden, thans ten uitvoer gebracht. Verrichtingen met troepen, die door de lucht gevoerd worden, stellen ons in staat de Japanners in de rug aan te vallen. Wat hen betreft, zij hebben zich achter ons front begeven door infiltraties. Op verschillende punten worden felle gevechten geleverd. Het is nog te vroeg om over de resultaten in dat grote gebied van bergen en oerwouden te spreken, doch bijna in alle gevechten konden wij drie- of viermaal zoveel Japanse doden tellen als het totale aantal dat wij zelf verloren in doden, gewonden en vermisten. De individuele superioriteit in het oerwoud is definitief overgegaan naar de Britse en Hindostaanse soldaten. Meer naar het Noorden zijn een Noordamerikaanse colonne en een krachtig Chinees leger onder bevel van Generaal Stillwell actief. Ik zal later voor de radio of voor het Parlement een nieuw verslag geven over de harde strijd welke daar geleverd wordt.

Intussen hebben wij een machtige vloot in de wateren van Brits Indië gebracht onder het bevel van Admiraal Somerville om het hoofd te bieden aan de hoofdmacht van de Japanse vloot, ingeval deze zich naar het Westen mocht wenden na te zijn gevlucht voor de Noordamerikanen.

Toen ik u een jaar geleden sprak, vestigde ik de aandacht op de mogelijkheid, dat geruime tijd zou verlopen tussen de instorting van Hitler en de val van Japan.

Ik geloof nog steeds, dat er een tussenpoze zal bestaan, maar ik ben niet van oordeel, dat deze noodzakelijkerwijs zo lang zal duren als ik een jaar geleden dacht. Maar, zij de tijd lang of kort, wij zullen tot het einde gaan met onze **Noordamerikaanse broeders, met al onze macht."**

Churchill wijdde vervolgens zijn aandacht aan de plannen voor Engeland.

Gelijk hij een jaar geleden zeide zullen algemene verkiezingen voor het Lagerhuis gehouden worden.

Voorts sprak hij over een plan voor het overgangstijdperk van oorlog naar vrede, teneinde zowel de krijgers als degenen in de oorlogsindustrieën aan het werk te helpen.

Er zal een grote herziening moeten komen in het onderwijs, een verbetering van de gezondheidstoestand van het volk en de bevordering van de landbouw. De Premier gaf een overzicht van de binnenlandse politiek van Engeland. Over de woningbouw zeide hij, dat tussen Wereldoorlog I en Wereldoorlog II bijna vijf millioen woningen gebouwd werden van een totaal van elf millioen op de Britse eilanden. Bijna één millioen van deze woningen is geheel of gedeeltelijk vernield door het vijandelijke vuur. Dit is een mooie gelegenheid om opnieuw te gaan bouwen en herstellen en terwijl men daarmede bezig is, kunnen al de zones worden opgeruimd, die een schande zouden kunnen zijn voor onze beschaving. Churchill zeide, dat door de massa-productie-methode de woningen en het meubilair goedkoop zullen komen te staan — misschien slechts 84 pond sterling — per stuk.

Vervolgens sprak Churchill over de industrie en de demobilisatie. Doch hij wilde niet in bizonderheden treden, aangezien de oorlog gewonnen moet worden.

„Wij gaan zij aan zij met moedige Geallieerde soldaten, die evengoed op ons rekenen als wij op hen; de schitterende ogen van onze soldaten matrozen en vliegers moeten zich op den vijand richten en de enige weg om naar huis terug te keren is door de Triomfboog. De uitmuntende legers der Verenigde Staten, die zich hier bevinden en nog steeds aankomen, zullen in werkelijke kameraadschap optrekken met Britse strijdkrachten. Wij zullen van ons eigen volk, van het Parlement, van de Pers van alle sociale klassen de steun nodig hebben als in de dagen van de Duitse aanvallen. En om ik wij u waarschuwen, dat om den vijand om de tuin te leiden en de onthutsen, alsook om onze eigen strijdkrachten in vorm te brengen, er vele valse alarms, vele afleidingen en vele generale oefeningen zullen worden gehouden. Ook kunnen wij het object zijn van nieuwe aanvalsvormen van den vijand. Maar Groot Britannië kan de slagen opvangen. Nooi hebben wij gewefied of gefaald en als het teken gegeven wordt zal de gehele groep van wrekende landen zich op den vijand werpen en het bestaan uitdoven van de wreedste tyrannie, die ook gepoogd eeft de ontwikkeling van het Mensdom tegen te gaan."

Brigadier Generaal William C. Chase (boven) heeft het bevel over de Geallieerde grondstrijdkrachten, inbegrepen de 1e divisie cavalerie, die het eiland Los Negros in de Admiraliteitsgroep hebben veroverd en thans op Manus vechten.

De Geallieerden brengen versterkingen aan land op het strandhoofd bij Anzio. Churchill zeide in zijn redevoering, dat de Geallieerden zullen winnen op het strandhoofd en Rome zullen bevrijden.

(Vervolg van pagina 1.)

Van de ene kant moet de pers gezuiverd worden van ideologische invloeden die voor den vijand van voordeel zouden kunnen zijn, en moet zij beschermd worden tegen de heerschappij der oligarchieën.

Het is zeer zeker ook nodig dat de excessen die zich in de voor-oorlogse periode voordeden en die ook een groot aandeel hebben gehad in de morele crisis waarin Frankrijk is komen te verkeren uitgevoerd worden.

Van de andere kant, kan men niet van de uiterste vrijheid, ineens overschakelen op de uiterste beteugeling. **Als er geen vrijheid van de Pers is, dan is er geen werkelijke vrijheid. Zonder de vrijheid van de Pers, zijn er geen verkiezingen mogelijk. Zonder vrijheid van drukpers kan er geen democratie zijn.** Zonder de vrijheid van de drukpers is er geen samenwerking denkbaar tussen Frankrijk en de grote Angel-Saksische democratieën.

Zonder vrijheid van drukpers kunnen er slechts tyrannie, dictatorschap en gewaagde ondernemingen op elk gebied zijn.

Wanneer wij al deze ontstellende alternatieven bezien, — enkele van de vele — geloof ik dat de schuld van dit alles ligt in het vroegtijdig ontwaken van het Franse politieke leven.

Een voorlopige en voortdurend aangevallen burgerlijke macht was voor Algiers niet wenselijk. Frankrijk had zich om zijn leger en zijn leiders heen moeten scharen, in een geest van broederschap, en strijdvaardigheid.

Laten wij ons een ogenblik indenken dat op 8 November 1941, generaal De Gaulle en generaal Giraud, op de eerste dag, het eerste uur van de bezetting van Afrika elkaar vriendschappelijk begroet hadden en schouder aan schouder naar het slagveld getogen waren. Dan zouden er thans geen problemen zijn geweest over wettelijkheid en over de Pers en geen stervende onenigheden met de Angelsaksische regeringen over erkenning. Dan zouden wij niet op weg zijn naar de omwenteling in teleurstelling, angst en vrees. Dan zouden wij steeds driftig verbonden zijn geweest op weg naar de eer en de bevrijding van Frankrijks lichaam en ziel.

En ik ben er zeker van, dat niemand dan gedacht zou hebben om de Pers te wurgen, zoals de tyrannie de gehele geschiedenis door gedaan heeft.

BUITENLAND.

AANVALLEN OP BEZET GEBIED.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht (Zaterdag op Zondag) vielen vliegtuigen van het Bommenwerperscommando de spoorwegobjecten te Aulnoye in Noord-Frankrijk en doelen in het gebied van Lyon aan. Mosquito's vielen Berlijn en doelen in het Westen van Duitsland aan. Er werden ook mijnen gelegd in vijandelijke wateren. Een onzer vliegtuigen wordt vermist." (Londen, (AP) 26.3).

Een communiqué van de Noordamerikaanse luchtmacht luidt als volgt: „Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators van de 8e luchtmacht, geëscorteerd door Thunderbolts van de 8e en 9e luchtmachten vielen heden militaire installaties in Pas de Calais en het gebied van Cherbourg aan. Het goede weer stond het bombarderen toe van doelen die met het oog konden worden waargenomen. Hedenmiddag viel een krachtige formatie Marauders van de Noordamerikaanse 9e luchtmacht de havenbedrijven van IJmuiden (Nederland) aan. De middelzware bommenwerpers werden geëscorteerd door Spitfires van de Raf, de Dominions en de Geallieerden." (Londen, (AP) 26.3).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Mevrouw Roosevelt** heeft een bezoek gebracht aan Ecuador om er de Noordamerikaanse basis te Salinas te bezoeken. Zij gebruikte het noenmaal met de soldaten. Mevrouw Arroyo del Rio, echtgenote van den Ecuadoriaansen President, hield een receptie voor haar.

***President Roosevelt* heeft verklaard, dat de Verenigde Staten tegen 1 Juli aanstaande vijf millioen man overzee zullen hebben.** Hij gaf te kennen dat dit een goede reden is om meer landbouwwerktuigen naar het buitenland te zenden.

De Politie van Argentinië heeft het bewijs gevonden, dat de Duitse Ambassade hielp om de leden van de „Graf Spee" te doen ontsnappen en de geheime verscheping van kostbare metalen en strategische oorlogsmaterialen met schepen van een onzijdig land financierde. Er heeft een nieuwe reeks arrestaties plaatsgevonden in Argentinië. Ook werd ontdekt dat de Duitse nieuwsagentschappen steun boden aan de spionnen-organisatie. Een vliegtuig en twee jachten, die door de Duitsers gebruikt werden om de verbindingen te onderhouden, werden in beslag genomen.

Laatste Nieuws.

— **Het Duitse** communiqué meldt dat een afdeling van Noordamerikaanse commando-troepen werd opgeruimd op de kust van Italië ten NoordWesten van Spezia.

— **De strijdkrachten** van Mountbatten hebben verschillende Japanse tanks vernield op de weg van Tiddim naar **Imphal in** het gebied waar de Japanners de grens van Brits Indië overstaken. Japanse troepen bewegen zich in e algemene richting van Kohima op 110 kilometer ten Noorden van Imphal met de bedoeling de Geallieerde voorraadlinies in Assam door te snijden.

— **Een bericht** uit Rome zegt, dat de Duitsers 320 Italiaanse gijzelaars in Rome hebben doodgeschoten en duizenden hebben gearresteerd als représaille voor de moord op 32 nazie-soldaten tijdens de viering van de 25e jaardag van het fascisme op 23 Maart j.l. De zoon van Badoglio, Mario, zou behoren tot de doodgeschoten gijzelaars, alsook de oud-Premier Vittorio Orlando. De radio van Rome zeide, dat honderd guerrillero's werden gedood in een slag tegen de zwarthemden in de vallei van Piedmont waar de patriotten poogden in Turijn door te dringen. Er zijn berichten van uitgebreide botsingen in geheel Noord-Italië.

Een wassen-neus Verordening.

(Vervolg van pagina 2.)

Wat te betreuren is.

Opgemerkt werd, dat in de begroting wel een kolom voorkomt „Uitgaven 1942", doch dat deze nergens ingevuld is. Dit betreurde men wel, aangezien het ter appreciatie van de voor 1944 aangevraagde gelden wel interessant kan zijn daarvan kennis te nemen. De afdelingen zouden gaarne vernemen wat de oorzaak is dat deze kolom ongebruikt is gebleven.

Inbreuk op het budgetrecht der Staten.

Bij P.B. 1943 No. 257, werd, overwegende, dat het niet mogelijk is het slot van de rekening over het dienstjaar 1939 vast te stellen, aangezien de in artikel 34 der „Curaçaose Comptabiliteitswet" (P.B. 1910 No. 63) omschreven rekening van de Koloniale Uitgaven en ontvangsten over dat dienstjaar niet aan de Algemene Rekenkamer kan worden aangeboden, ter voorziening van een verklaring van bevinding, bedoeld in artikel 35 van bovengenoemde wet, en dat het noodzakelijk is het in die rekening aangewezen batig saldo op te nemen onder de middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven van het dienstjaar 1943; gelet op artikel 31 der Curaçaose Staatsregeling, met buitenwerkingstelling voorzoveel nodig van de daarmede strijdige wettelijke bepalingen, bepaald, dat het batig saldo, aangewezen in de rekening van de Koloniale uitgaven en ontvangsten over het afgesloten dienstjaar 1939 opgenomen wordt onder de middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven aangegeven op de Curaçaose begroting over het dienstjaar 1943 zonder dat het slot van de rekening over eerstgemeld dienstjaar overeenkomstig artikel 116 der Curaçaose Staatsregeling is vastgesteld. Op gelijke wijze is bij P.B. 1942 No. 232 het batig saldo van 1933 gebracht ten bate van het dienstjaar 1942 en practisch evenzo bij P.B. 1941 No. 161 dat van 1937 ten bate van 1941. Het komt hierop neer, dat telkens artikel 116 der Curaçaose Staatsregeling buiten werking gesteld is, krachtens hetwelk in de onderwerpelijke gevallen het slot der rekening door den Gouverneur zou hebben moeten worden vastgesteld, zoals het door de Staten is goedgekeurd. De afdelingen geloofden niet, dat dit juist is. Immers toepassing van het artikel der Staatsregeling is nog mogelijk. Niet echter van de artikels 34 en 35 van de Curaçaose Comptabiliteitswet, voorzover het de Algemene Rekenkamer betreft. De afdelingen waren dan ook van mening, dat deze bepalingen van de Comptabiliteitswet buiten werking gesteld hadden dienen te worden en niet artikel 116 der Staatsregeling, waardoor inbreuk gemaakt wordt op het budgetrecht der Staten van Curaçao. Zij zullen het waarderen het nader inzicht van het Bestuur in deze te vernemen.

Het ernstig wachten.

Men verzocht te worden ingelicht hoe het staat met de toegezegde definitieve regeling der salarissen. In bepaalde kringen wordt er ernstig op gewacht. Gevraagd werd, of het Bestuur een termijn zou kunnen vaststellen, waar binnen de regeling tegemoet gezien zal kunnen worden. Voor zover bekend, heeft de commissie belast met de herziening van de bezoldigingsregeling en andere financiële regelingen betreffende Curaçaose ambtenaren, hieraan nog niets gedaan.

Hoe is het gegaan met de lekenrechtspraak op de Bovenwinden?

In de vergadering der Staten van 30 December jl., waarin de 2de Suppletoire Begroting 1943 werd behandeld, is na een vrij uitgebreide discussie over de lekenrechtspraak, welke op de Bovenwindse eilanden geoefend werd, tenslotte den Bestuursgemachtigde, den Heer Procureur-Generaal verzocht zich met de betrokken autoriteiten in verbinding te stellen, te onderzoeken hoe de zaak stond en telegrafisch een einde aan de rechtspraak door leken te maken, welke suggesties de Bestuursgemachtigde heeft toegezegd aan het Bestuur te zullen overbrengen. De afdelingen zullen het op prijs stellen, nu sedert ruim twee maanden verstreken zijn, te vernemen welke maatregelen het Bestuur in deze genomen heeft.

Kinderrechtspraak.

In verband met de toeneming van de jeugdcriminaliteit in Curaçao, werd de vraag gesteld, of het niet tijd wordt over te gaan tot de invoering in Curaçao van de gehele kinderrechtspraak, zoals die in Nederland bestond, met benoeming van een kinderrechter.

Reorganisatie Politie.

De afdelingen zouden gaarne willen vernemen, hoe het staat met de plannen van het Bestuur aangaande de reorganisatie van de politie in Curaçao, waaromtrent de gemachtigde van het Bestuur, de heer Procureur-Generaal, in de vergadering van 16 Setember jl. een korte mededeling heeft gedaan.

Na donker blijft de politie binnen.

In de afdelingen werd naar voren gebracht, dat er klachten worden vernomen over onvoldoende bewaking vanwege de politie. Er wordt practisch geen politie op straat gezien na donker. In de Herenstraat is dan ook niet lang geleden tot driemaal toe in eenzelfde winkel ingebroken en ook werd er ingebroken in de Bredestraat. In verband met het feit, dat er jaarlijks een groot bedrag voor de politie gevoteerd wordt, zouden de afdelingen gaarne vernemen, waar het aan toe te schrijven is, dat er niet voldoende bewaking is.

Men wilde nogmaals de aandacht van het Bestuur vragen voor de steeds stijgende kosten van de politie. Op deze begroting wordt hiervoor het bedrag van ƒ 1.935.111,— uitgetrokken.

De gruwel des rooks.

De verordening van de 7de October 1932 (P.B. No. 90) betreffende het tegengaan van rookverspreiding in het eerste of stadsdistrict en de haven op het eiland Curaçao, werd in de afdelingen ter sprake gebracht. De toepassing daarvan schijnt nu wel een illusie te zijn geworden, dacht men in de afdelingen. Met het toezicht op de naleving der bepalingen en met het opsporen van overtredingen van die verordening, zijn uitsluitend belast de technisch ambtenaar bij het Stoomwezen, de technisch ambtenaar, chef van de Gouvernements-werkplaats, en de machinist bij de landswatervoorzieningsdienst op Curaçao. Deze zijn echter practisch nooit ter plaatse aanwezig om de dichte rookverspreiding te kunnen constateren. De verordening is daardoor wel een wassen neus geworden. Men zou in dit verband willen vragen hoeveel bekeuringen hebben plaats gehad sedert de totstandkoming der verordening. De dichte rookverspreiding in de haven van Willemstad met de gevolgen van die zijn maar al te vaak heel erg. En volgens deskundige inlichtingen is het niet eens nodig. Men zal het op prijs stellen zo het Bestuur in deze maatregelen zal willen nemen.

De culturele opheffing van brede lagen.

De afdelingen zouden gaarne willen vernemen, of het Bestuur reeds plannen heeft uitgewerkt voor de culturele opheffing van de brede lagen van de bevolking. Zij zouden het op prijs stellen kennis te mogen nemen van hetgeen door het Departement van Onderwijs, Volksontwikkeling en Erediens, welks naam niet zo lang geleden aldus is uitgebreid, in deze richting reeds is gedaan.

Hoe is de voedingswaarde van het volksvoedsel?

In de memorie van antwoord betreffende de 1ste Aanvullende, tevens heringerichte begroting 1943 ad artikel 60608 werd medegedeeld, dat het onderzoek naar de voedingswaarde van het volksvoedsel zou duren tot eind 1943, en dat het niet mogelijk was toen reeds een overzicht van de onderzoekingen te geven. Men zou daarom willen vragen hoe het nu met het onderzoek staat, of het beëindigd is, en zo ja, of de resultaten zijn gepubliceerd. Gaarne kreeg men daarvan dan inzage.

Bayrum.

Ongetwijfeld — aldus vele leden in de afdelingen — zal hetgeen niet lang geleden in verschillende bladen naar voren gekomen is omtrent het misbruik dat op Aruba gemaakt wordt van bayrum en andere niet voor consumptie bestemde alcoholhoudende vloeistoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid, de aandacht van het Bestuur getrokken hebben. Zij zullen het op prijs stellen, te vernemen of het Bestuur bereids een onderzoek terzake heeft ingesteld en zo ja, met welk resultaat, zomede welke maatregelen het Bestuur eventueel getroffen heeft om in deze verbetering te brengen.

Een vroedvrouw gevraagd.

De medische verzorging in het 3de district van Curaçao moet onvoldoende zijn: er worden zeer veel klachten over vernomen. Het aantal inwoners is echter niet toegenomen; de wegen zijn verbeterd. Waaraan kan dit euvel dan toegeschreven worden? vroegen de afdelingen. Gaarne zag men voor Bonaire nog een vroedvrouw aangesteld. Er is er maar één voor het gehele eiland, wier verzorgingsgebied dan ook over grote afstanden loopt. Het is dan ook niet te verwonderen, dat de vroedvrouw menigmaal niet op tijd komt, wat natuurlijk veelal ongewenste gevolgen heeft.

Tucht voor de geneesheren.

Men wilde in de afdelingen bepleiten het nodige te doen om tot de instelling van een Medische Tuchtraad te geraken. Er worden nl. veel klachten over medici vernomen. De gouvernements-geneeskundigen speciaal schijnen niet voldoende belangstelling voor huisbezoek te hebben.

ONS KONINKRIJK

KONINGIN BEZOEKT VLOOTINSTALLATIES.

Koningin Wilhelmina en Prins Bernhard hebben een bezoek aan de vloot-installaties van Portsmouth gebracht; de Koningin heeft genoemmaald aan boord van Nelsons beroemd schip „Victory". Zij was de gast van Sir Charles Little (Aneta).

KONING GEORGE ONTVANGT NEDERLANDS GEZANT.

Koning George heeft Jonkheer W. F. van Lennep, Nederlands gezant in Zuid-Afrika in audiëntie ontvangen; hij was de eerste maal, dat de Koning een gezant, geaccrediteerd bij een der Dominions in audiëntie ontving.

HET ONDERZOEK IN DE MOORD OP GENERAAL SEYFFARDT.

Het DNB heeft bekend gemaakt, dat het onderzoek in de moord op Generaal Seyffardt na een zeer uitgebreid onderzoek geleid heeft tot de ontdekking van een grote organisatie, die ook andere aanslagen gepleegd heeft. Een groot aantal leden is ter dood veroordeeld en de terechtstellingen hebben reeds plaats gehad (Aneta).

DOCTOR BRUINING OVERLEDEN.

Dr. Fritz Otto Bruining, directeur-generaal van het departement van Sociale Zaken afdeling Openbare Gezondheid is te Amsterdam op 51 jarige leeftijd overleden (Aneta).

BEVORDERING.

Kapitein ter Zee L. G. L. van der Kun is Vrijdag tot Schout bij Nacht bevorderd. Het bericht werd bekend gemaakt door de Nederlandse Ambassade te Washington (Aneta).

HERSTELACTIE VOOR DE GEZONDHEID.

Te Londen is een document ontvangen langs ondergrondse weg, waarin de gezondheidstoestand in Nederland in een schril daglicht wordt geplaatst. Er worden 7 punten in opgesomd voor een herstelactie onmiddellijk na de bevrijding. Het sterftecijfer in Nederland is met 10% gestegen sedert 1939 en de kindersterfte nam zelfs met 30% toe. Het aantal sterften tengevolge van tuberculose is ongeveer eens zo groot als in 1939, terwijl ook het aantal gevallen van dysenterie, roodvonk en dyphterie sterk toenam. Het programma onmiddellijk na de bevrijding omvat in de eerste plaats het zenden van voedsel naar bevrijd Nederland en het overbrengen der ondervoede kinderen naar neutrale landen; in de tweede plaats de gehele bevolking van vitamine voorzien in de vorm van levertraan en vitamine-tabletten; ten derde de kinderen inspuiten tegen diphterie, serum verstrekken en de ergste gevallen in de gasthuizen afzonderen; ten vierde t.b.c. onderzoek door heel het land organiseren en sanatoria openen; ten vijfde medicijnen aanvoeren; ten zesde het bouwen van noodhospitalen op grote schaal en het aanschaffen van de nodige transportmiddelen voor zieken; ten zevende oefening van verplegend personeel (Aneta).

ALLE VERLOVEN INGETROKKEN.

Alle verloven voor Nederlandse arbeiders in het Reich om naar Nederland terug te keren zijn ingetrokken tot 15 Mei

DE SHELL.

In het jaarverslag van de Shell wordt het netto inkomen over 1943 aangegeven ten bedrage van 24.5 millioen dollar na aftrek van een bizondere na-oorlogse provisie en onvoorziene uitgaven van 10 millioen. In 1942 was dit cijfer 16.8 millioen dollar. Kapitaaluitgifte voor exploitatie der olievelden, bouwen van raffinaderijen, verbeteringen aan pijpleidingen enz. bedroeg 63.4 millioen tegen 41.8 in 1942. Netto boek-waarde 222.5 millioen in 1943 tegen 199.5 in 1942.

ER WORDEN DERTIG KUSTSCHEPEN GEBOUWD.

Donderdag jl. heeft de Nederlandse Ambassade te Washington bevestigd dat de Nederlandse regering zich in contact zal stellen met den Noordamerikaansen scheepsbouwer Henry J. Kaiser voor de aanbouw van dertig kustschepen. In April zal het accoord waarschijnlijk gesloten worden en de voorwaarden zijn, volgens de Ambassade, gunstig. De transactie zal niet onder de Leen-Pacht vallen; de schepen zouden wel eerst voor de oorlogsinspanning aangewend worden, maar later overgaan tot het vervoer van bevoorrading in Nederlands-Indië. De schepen zijn door Stevens en Cox ontworpen en zullen op scheepswerf 4 te Richmond op stapel worden gezet.

KATHOLIEKE LIMBURGERS NAMEN MAATREGELEN.

Nu alle Katholieke colleges in Nederland gesloten zijn en om het cultureel leven niet te laten besmetten door de Cultuurkamer hebben Limburgse Katholieken zich in grote getallen aangesloten bij de bekende Oudheidkundige Vereniging van Limburg. De nog niet lang geleden opgerichte vereniging „Ex Orinte Lux" is in haar geheel overgegaan tot de Oudheidkundige Vereniging, waardoor de Katholieke leiders toch hun cultureel werk kunnen voortzetten zonder nazie-invloed

KRUIS VAN VERDIENSTE.

Koningin Wilhelmina heeft een aantal Nederlanders, die in Engeland in militaire dienst zijn, het Kruis van Verdienste op de borst gespeld in aanwezigheid van Prins Bernhard (Aneta).

STUDENTEN STAKEN TE HAARLEM.

Een poging om nazie-onderwijs in te voeren in de middelbare technische school te Haarlem heeft geleid tot een studentenstaking, waarbij ook de bevolking medewerking verleende. De Katholieke kerk te Haarlem heeft in naam van alle kerken geprotesteerd en de burgers vormden een blok en verspreidden circulaires die door de volksleiders getekend waren (Aneta).

Journalistiek Leven in Curaçao.

21.

Voortaan werd de Drukkerij van het Vicariaat de Paulusdrukkerij geheten, die eerst gesteld werd onder den te vroeg overleden Pater Irenaeus de Bruyn O.P., sedert diens dood op 25 Januari 1943, onder den Heer Martinus Maat en na diens vertrek naar Suriname in Juni 1943 onder den Heer Johannes A. M. Hart, tevens een der redacteuren van Dagblad Amigoe di Curaçao.

Het zaad door Mgr. Niewindt in 1843 in de harde rotsbodem van Curaçao geplant, was opgewassen tot een boom. Na 1900 is de R.K. Missie niet meer van anderen afhankelijk geweest voor haar drukwerk.

Het is onvermijdelijk om in deze proeve van een geschiedenis der Curaçaose pers het een en ander te zeggen over de drukkerijen, uit wier wisselvalligheden zovele raadselen op het nog onontgonnen gebied der journalistieke geschiedbeschrijving van Curaçao verklaard worden.

„Bethencourt e Hijos".

Reeds werd opgemerkt, hoe Venezolaanse uitwijkelingen hier van tijd tot tijd een soort ondergrondse pers begonnen. Wanneer het oogmerk dezer lieden gelukt was bij een der vele omwentelingen in het thans gelukkig tot een stabiele en moderne staat uitgegroeide Venezuela, waren er niet steeds terstond nieuwe uitwijkelingen om een volgende coup voor te bereiden. De eigenaars der drukkerijtjes zochten dus mensen op Curaçao, die meestal niet veel in hun mars hadden, doch voldoende vlotheid bezaten een en ander te schrijven, teneinde hun drukpers rendabel te maken.

Omstreeks 1860 is op Curaçao de grote Drukkerij A. Bethencourt e hijos ontstaan. Agostin Bethencourt, geboortig van de Canarische eilanden, reisde naar Venezuela. Toen het hem daar niet gelukte aan de slag te komen, wilde hij terug gaan naar zijn geboorteland en vertoefde daarom naar Curaçao teneinde een scheepsgelegenheid af te wachten. Al wachtende zag hij de kansen schoon op Curaçao en ondernemend als de Bethencourts nog zijn, begon hij een boekhandel op de plaats, waar thans het Helfrichplein is (het Helfrichplein is ontstond door sanering 15 April 1939).

Aan deze boekhandel werd alras een drukkerij verbonden met machinerieën uit de Verenigde Staten, waaraan later door aankoop de oude „Drukkerij van het Vicariaat" (de eerste dus) werd toegevoegd.

Deze drukkerij werd een van de grootste ondernemingen van ons eiland. Alles van enig belang werd daar gedrukt. Uit de ondernemingsgeest der Bethencourts werd Curaçao's eerste blijvende dagblad geboren (nr. 18).

Bethencourt e Hijos (en zonen, nl. Agostin Jr., Miguel en Rafael) drukten veel, zoals de lezer van de afgedrukte lijst zal hebben bemerkt. Veel, waarvan ons de drukkerij niet bekend is, is zeker ook daar gedrukt. Tot 1933 heeft deze drukkerij bestaan, toen zij verkocht werd aan Mozes Michael („Momon") Pinedo. De huidige drukkerij aan de hoek Helfrichplein-Kerkstraat is er nog van over.

De boekhandel werd verplaatst naar Herenstraat 16, en is thans eigendom van Ricardo Bethencourt, een zoon van genoemden Miguel (leeft nog) en kleinzoon van den stichter Agostin Bethencourt.

Andere Drukkerijen.

Hiernaast ontstonden kleinere drukkerijtjes zoals van William C. Grünings, de Voz di Pueblo, van Everts en van Casten D. Meyer en van El Imperial, althans voor zover uit de wirwar van elkander dikwerf tegensprekende herinneringen kan worden geconcludeerd.

De huidige drukkerijen van groter belang en bekwame vakleiding zijn eerst later ontstaan. Zij bestaan ook geenszins meer dank zij mogelijken lieden, die wat schrijven opdat haar pers kan draaien. Veeleer mag iemand thans blij zijn, wanneer hij iets gedrukt kan krijgen.

Genoemd dienen te worden „De Stad N.V." ontstaan uit de door Otto Cras gestichte Tipografia Mercantil, op dezelfde plaats als thans De Stad, Kerkstraat 10. Otto Cras stierf jeugdig in 1937, waarna zijn moeder met hulp van Otto Cras' vriend Ildefonso A. A. („Dries") Kramers (redacteur van De Curaçaosche Volkskrant, nr. 126), de zaak voortzette tot 1939, toen alles aangekocht werd door Pieter C. Gorsira (ook directeur van de drukkerij De Curaçaosche Courant), die er Drukkerij De Stad N.V. van maakte in December 1939.

Drukkerij Blok (opgericht Januari 1937), **Tipografia Electrica** (gesticht in 1929 door Gilberto Z. de Jongh, Douwe Zalm en Jorge B. Suarez; sedert 1934 geheel in handen van Gilberto Z. de Jongh) en **Drukkerij Scherpenheuvel** (gesticht 1923 voor de jongens van het gesticht, maar langzamerhand geheel uitgebreid).

Op Aruba te weinig drukfaciliteiten.

Het enige andere eiland van ons staatsdeel, waar nog gedrukt kan worden, is Aruba. In San Nicolaas heeft men de drukkerij der N.V. Arubase Drukkerij en Uitgeverij, waar o.a. de Aruba Post verschijnt. In Oranjestad heeft men de General Printing Company. Alleen eerst genoemde drukkerij bezit een oude linotype. Het wel verzorgde blad Esso News wordt dan ook op Curaçao gedrukt en vandaar naar Aruba gezonden. Met uitzondering van Catholic News Bulletin en De Lasso wordt op Aruba bijna alles gestencild. Veel particulier drukwerk wordt thans in de Verenigde Staten besteld. Aruba bezit voorts nog een aantal kleinere drukkerijen zonder veel faciliteiten. Aruba heeft nimmer die zucht naar het stichten van drukkerijen gekend, als bijvoorbeeld tegen het einde der vorige eeuw op Curaçao viel waar te nemen.

Stencillen de enige oplossing.

Naar uit de aankondiging van de St. Eustatius-Gazette blijkt, bezat St. Maarten in 1790 een drukkerij „nearly opposite Messrs. Harman and Clarkson's". St. Martin Day by Day was ook gebrekkig gedrukt, evenals New Life. Het blaadje met de trotse naam van The Dutch Windward Island Times werd op St. Kitts gedrukt, de rest werd gestencild, evenals De Kampioen, het enige blaadje dat wij op Bonaire hebben kunnen traceren.

Over het algemeen is het stencillen van bladen hand over hand toegenomen, ook op Curaçao zelf, gedurende Wereldoorlog II, die de plaatselijke met geringe middelen werkende drukkerijen zodanig met bureaucratisch gouvernements- en militair drukwerk overstelpte, dat verschillende bladen niet meer zouden uitkomen, of zij moeten tot stencillen overgaan of tevreden zijn met een te late verschijning.

Wordt vervolgd.